

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriafly-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy hóra . . . 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünneppnapokat.

Kéziratok nem adatkak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög czentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árközdvényben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyiltéri cikkek garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Az erdélyi ev. ref. egyház-kerület.

Potifikai lap vagyunk. Mint ilyennek első sorban az állami élettel van dolgunk. Annak szervezetét, intézményeit, kötelességeit, feladatait tárgyaljuk, bíráljuk, építjük. Hanem soha sem tévesztettük szem elől, hogy az állam egy oly komplikált organizmus, amely, mint konstitutív faktorokat foglalja magában polgári minden lehető életkört s ezeknek viszonyait. Soha sem feledtük, hogy az állam jóléte mindig egyenes arányban áll polgári személyes jólétének s az állam feladataival harmonizáló mindennemű institúciónak virágzásával.

Ha vallásról, ha felekezetekről, ha egyházakról szoltunk: ugy szoltunk rójuk, mint az állam alkatrészeiről, állami szempontok szerint igyekeztünk megfelnli. Az organizmus egészsége a tagok és szervek egészségétől, jólététől és zavartalan funkcionálásától függ; a hol szenvednek a részek, szenved az egész.

Lapunk hasábjain gyakran foglalkoztunk az erdélyi evang. reform. egyház ügyeivel is. És ezekben minket nemcsak az az általános szempont vezetett, mely az egyházak által ápoltt vallás-erkölcsi életnek az állami életre gyakorolt befolyását és fontosságát tekintti, bár elég gyakran kiemeltük ezt is; hanem különösen az erdélyi magyarság érdeke. Tudatával birtunk mindig s nem fogjuk feledni ezután sem, hogy a magyar protestantizmusnak micsoda fontossága és jelentősége volt, van és lesz a szabadelvű, a demokratikus, az alkotmányos, a független magyar nemzeti állam tekintetében. Ismerjük és nem engedjük feledésbe menni sem azt a hálát, melyre általában a magyar protestantizmus elkötelezte a magyar államot, sem azt a kötelességet, melylyel iránta — a nehéz viszonyok közt küzködő iránt — tartozik.

Hanem speczialiter az erdélyi evang. reform. egyházkerület kétszerezsen érdekelt bennünket, mint protestáns és magyar. Az erdélyi kálvinista egyház az erdélyi magyarság fellegvára: ez volt kifejezett meggyőződésünk mindenha. Azért az egyház ügyeit kétszerez érdekkel és figyelemmel kísértük és kísértük. Ha nőtt, ha fejlődött, ha virágzott, örömmünk telt benne, mert a magyarság növekedését, fejlődését,

virágzását láttuk, ha dolgaiban, vezetésében, irányzatában veszélyt láttunk, felkiáltottunk, s hangunk ha olykor erősebb volt, ne csodálkozzék senki rajta: a kálvinizmust, s az erdélyi magyarságot feltettük, védttük.

Nem tudtunk megnyugodni a központosítás azon tulhajtásán, mely elvont a vidéktől minden erőt, minden befolyást; nem tudtunk megnyugodni a személyek azon lenyűgözésén, mely a központ kegyének keresésére utalta a személyes haladás, boldogulás útját; nem tudtunk megnyugodni azon az irányzaton, mely a célok tetszés szerint magyarázható felfogásához csatolta az alapítványok sérthetlenségét; nem tudtunk megnyugodni azon az egyházi jogi hamis elméleten, mely a kerületben levő minden egyházi és iskolai vagyon kizárólagos tulajdonosául az egyh. kerületet, s annak közgyűlését állította, s a mely a testületet, illetőleg annak csaknem minden esetben jogai usurpatorát, az igazgatónácsot a föld kerekességét felülmuló suverainitással bíróknak állította; és végre nem tudtunk megnyugodni azon az irányzaton, a mely az egyház fennállásának eszközt, a pénzt többre becsülte a vallás-erkölcsi feladatoknál, s a hives buzgalmból csepegő krajczároknál értéke-sebbnek tekintette azokat az ezereket, a melyeknek előfeltétele az a felfogás volt: „non olet.” Nem, ezekben az elvekbe nem tudtunk belenyugodni.

Es nem tudtunk elhallgatni csendes lélekkel a veszélyeket, melyek a fenyegető anyagi romlásban az erdélyi kálvinizmus útján az erdélyi magyarságot érdekelték. Az utolsó 10—15 év alatt az erdélyi ref. egyház ügyeinek tárgyalásában két elvi kérdés vezette állásfoglalásunkat: az alapítványok sérthetlensége és a vagyonügyi helyzet tisztázása.

Az elsőt midőn biztosítva láttuk, az ujonnan felállított kolozsvári theol. fakultást nemcsak üdvözöltük, de védelmére is készek vagyunk mindazon örökkévalóságra hivatott alkotásokkal együtt, melyek a „nagy alkotó”-nak, b. e. püspökünknek hagyatékát képezik. A másodikat nehéz küzdelmek árán oda juttattuk, hogy a kigunyolt, megvetett, megrálgalmazott „Ellenzék” kezéből a feladatot maguk a vezérő férfiak vették át s egy Hegedűs Sándor, Simó Lajos, Zeyk Dániel stb. megoldására bízták. Csak a munkából kértünk részt magunknak, a dicsőségben osztozni nem akarunk; nekünk elég jutalom,

hogy az erdélyi kálvinizmus meg lesz mentve az erdélyi magyarság szolgálatára.

Multunk jogot is ad, kötelez is az erdélyi ref. egyházkerület ügyeivel foglalkozni s különösen azzal, mely messze kiható fontossága a kerület s általa az erdélyi magyarság jövődjére.

A küszöbön álló püspökválasztást értjük.

Nemcsak egyházi, de magyarsági szempontból sem közömbös, hogy kivel fogja betölteni a ker. közgyűlés bölcsessége a megüresedett püspöki széket. A felekezeti viszonyok is kezdenek elmérgesedni, a nemzetiségiek tüze is csak hamu alatt lappang. Sulyos, nehéz feladatok várnak a leendő erdélyi ev. ref. püspökre. El kell csendesítenie az egyház kebelében dúló viszályokat, azokat is, a melyek az anyagi kérdések körül forognak, azokat is, a melyek nagyobb részt mesterségesen támasztatták a hitélet fellendítésére irányzott törekvések controverziáiban. Hatalmas a külellenség; a belviszályoknak el kell némulniok!

Hol találja meg ezekre az alkalmas embert?! Ki lesz az, a ki képes ugy az anyagi, mint a szellemi konszolidációt végrehajtani? A jövő nagy feladataira választhat-e olyan embert, ki egészében immár a multé? Választhat-e olyan embert, ki bár ha más téren tehetségeinek némi jelét adta is, de a kinek sem a multban nem volt elég ereje, nem az irányításra, de bár csak a kerékkötésre is, sem a jövő nagy feladatainak bár csak felismeréséről sem tett bizonyítást? Lehetséges-e reá bizoni egy egész egyh. kerület kormányát arra, ki egy egyházközség vezetésében sem mutat sem kellő érdeklődést, sem megkivántató erlyt? A ki 14 ezer ember pásztorlására is alkalmatlannak bizonyult, lehet-e arra 400 ezerét bizoni jó lelkiismerettel? Ne kérdezzük! A kerületi közgyűlés tulnyomó nagy többsége immár megszerkesztette e kérdésre a választ s nem sokára ki is fogja mondani. Kimondja, hogy olyan embert választott, a ki „hív volt a kevesen” s a ki méltó, hogy „többre bizassék ezután.” A ki tudományban jártas, karakterben puritán, érintkezésében megnyerő, ékes-szóvalában mester, munkában fáradhatatlan, a ki mint munkás csak a munkát becsüli, de az üresfejű fennhéjázást s a hizelgés beszédét megveti; a ki a hol kell harcolni, ahol kell

megbocsát, ahol kell békit, — minde-nütt szeret és mindenhol épít.

E férfiú dr. Bartók György a kerület közgyűzője, ez idő szerint püspök-helyettes. Mindenben méltó ember arra a fontos pozícióra, a melyet az erdélyi ref. püspöknek betöltenie kell. A kerület közvéleménye oly imponánsul nyilvánult mellette, hogy megválasztatása kétségen kívül áll. Benne találta meg kerületének közvéleménye az ez idő szerint kivánatos főpásztort; benne látjuk mi az erdélyi szétszórt magyarság ügyének lelkes apostolát. Azért teljes lelkesedéssel kiáltjuk: *Eljen dr. Bartók György a leendő erdélyi ev. ref. püspök!*

X.

Politikai hir.

Pártjából kizárt képviselő. Abban a nagy politikai harcban, a melyet az egyesült ellenzéki csapatok a Bánffy-kormány ellen folytattak, néhány szélsőbéli képviselő nem vett részt. Ezek közt volt Horváth Ádám is, a kecskeméti képviselő, a kit most főképp a magatartása miatt, a saját kerületének függetlenségi pártja kizárt a kebeléből. Erről az idág páratlanul álló politikai megtorlásról a következő értesítést kaptuk:

A kecskeméti függetlenségi és 48-as párt vezérbizottsága elhatározta, hogy tagjainak sorából kizárja a képviselőt, vele minden érintkezést megszakít s ezentul semmiféle gyűlésre vagy értekezletre nem küld hozzá meghívót. A határozatot Kovács István ügyvéd indítványára csaknem egyhanguan hozták meg. Horváth Ádám és a kecskeméti független választók között nem mai keletű az egyenlenség. Már a képviselőválasztáson fölléptették ellene Kossuth Ferenczet. Mikor pedig pótválasztásra került volna a sor s Kossuth lemondott Horváth javára, akkor is csak bizonyos föltételek mellett békültek ki a párt vezérémberei képviselőjükkel. A föltételek között a legényesebb az volt, hogy ezentul nagyobb tevékenységet fordít képviselői hivatalára. Horváth erre mindig lapjában közölte, hogy ekkor és ekkor hol volt, mit csinált, ugy, hogy valósággal választóknak ellenőrzése mellett határozta meg munkálkodását.

Mikor azonban az ellenzék a Bánffy-kormány ellen megindította a harcot, ő bár a párt vezérémberei fölszóltották, távol tartotta magát a parlament tárgyalásoktól. Ez igen rossz vért szült Keckeméten s most a szakításra közvetlen okot az is adott, hogy Horváth a városi képviselő választásoknál elfogadta a kormánypárt részéről följajánlott jelöltséget. Horváthot előre értesítették az elene beadott kizárási indítványról. El is ment a vezérbizottság ülésére, ott előadta védelmét, a melyet azonban nem találtak kielégítőnek s ezért elhatározták a pártból való kizárását.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. Április 15.

A keresztény civilizáció a nő nem szolgálatában.

(Vege.)

IV.

Van azonban egy fajta a nevelésnek, mely igazi műveltségnek látszatát tudja megadni a nevelésnek, azaz, mely a nőnek azon tulajdonságait igyekszik kifejtetni, melyeknek első tekintetre megnyerhető a környezet és még inkább az erősebb nem testzése.

Ez az irány inkább aesthetikailag képez és csak a kedélyre, meg művészi hajlamokra fektet súlyt, míg a komoly tudást nem tartja épen szükséges kelléknek. Ilyen tulajdonokkal fölékesítve, valóságban billirozik a nő ott, hol nem az élet vegyes komoly érdekei, hanem csupán a mulatság vezérli egy földel alá az embereket. De megvalva az igazat, ugy találok, hogy egy ilyen képhez ujra nem méltó keret korunk, melyet főképp a sok munka, a nehéz megélhetés jellemez és az ilyen nők, kik csak bájosak és kedvesek, inkább beillenek a császárságkorabeli Rómába, s renaissance rokoko és barokk korszakokba, mint a ker. civilizáció 19-ik századának századvégi óráiba.

Az ilyen nők, mint eddig, ugy az emancipáció korában is, csak a nem férfias urasokat fogják meghódítani hódító hadjáratok

utján és mindig csak vidámító társaik csinos, kellemes játékszereik lesznek férjeiknek, a szó nemes, komoly értelmében vett feleségeik soha. Bármint kitűnjék is a nő bármelyik téren kellemeivel és tehetségeivel, az soha sem meanti fel őt női kötelességeinek teljesítése alól és így az egyoldalú képzés mindig csak hátrányára lehet.

Nem szabad soha szem elől tévesztelnünk, hogy akár mint művész, akár mint tudós igyekszik a férfival egyenértékű emberré lenni, tulajdonképen mégis csak nő marad és azon az uton is kell haladnia egyszerűsággal, melyet a gondvelés és feleség és anya számára kijelölt, s így összes tehetségeinek kiképzésében kellemei és tudása együttes fokozásában érhetjük el csak nevelésben azt az üdvös főcélt, hogy őt ezen természetes hivatására minél alkalmatosabbá, minél tökéletesebbé tegyük.

Harmadik főkélléke és disze lesz a jövőbeli hölgyek női lelkének a jellem és pedig a szigorú erkölcsi jellem, mely minden nevelésnek fő és czélpontja.

Rég megezfoltá a franciaia Pagot, de meg az élet is azt az inkább poetikus elvet, mint philosophiai igazságot, hogy „legjobban akkor dicsérik a nőt, ha azt mondjuk róla, hogy nincs jelleme.” Ma már tisztában vagyunk vele, hogy valamint nem nőietlen a tudás, ugy nem az a jellem, az akarat döntő fellépése sem, hanem lehet nőietlen a heves, durva, szögletes, kihívó módor, melyen a fellépés történi igazi műveltség hiányában.

Nagyot tévedett az a lélektan, mely régebben azt állította (szerzőjére már nem

emlékszem), hogy valamint a költőknél, ugy a nőknél sem található jellemet, mert kell, hogy annyira szívök és szenvedélyességük uralma alatt álljanak, hogy szóba sem jöhetnek elveik és akaratuk. A költőkre nézve megengedem, hogy ez az állítás valamikor sértetlenül fennállhatott (tán azért, mint teljesen jellemteleneket, akarta őket Plató kizárni a köztársaságból) és hogy részben esetleg maig is igaz. Csak sejttem műveikből, de nem ismerem azonkívül tüzetesebben a költők lelki világát. De hiszem, hogy kit minél nagyobb szélsőségek között dobálták a sors szélszélei, annál nagyobb költővé lehetett, mert annál jobban kikutathatta az emberi szív minden rejtékét és minél inkább kiismerhette annak bűnös vagy magasztos gerjedelmeit, annál remekebb műveket irhatott. Valószínű, hogy Lucifer és Meisztó ajkairól néha a költő lelke nyilatkozik, hogy Byron és Grabbe rossz szellemeikben néha magukat allegorizálják. Reviczky azt állította, hogy Béranger gamin volt, Bret Harte vassott szedő-gyerek, Shakespeare orvvadász, Poe lump volt. Petőfinek nyugtalan élete, kóbor színészkedése előttünk sem titok. Ez azonban mit sem von le érdemükből, óriási nagyságukból. Ők nagyok és rendkívüliek maradnak a költészet világában, dacára annak, hogy teljes életük nem volt egyéb, mint (lélektani értelemben vett) jellemtelen ingadozás.

Ámde a nőre nézve teljesen másként áll a dolog. Az ő lelkében legzsengőbb korától kezdve egy oly erős erkölcsi alapnak kell fejlődnie, mely a leghatározottabb elvek

szerint és tudatosan irányíthassa teljes életében minden gondolatát, minden lépteit az általános jó felé.

Ugy a családi életben, mint a nyilt társadalomban csak a jónak, a szigorú erkölcsnek utja létezik a derék nő számára s meg kell tanulnia idejekorán, hogy erről letérnie nem azért nem szabad soha, mert idegen befolyás, szokás, vagy törvény kényszeríti a jóra, vagy mert a büntetés követi, hanem csak önmagáért, csak azért nom, mert akaratának saját önköltötte törvénye, jelleme s az abból eredő tántoríthatatlan elvek másként meg nem engedhetik. Így értelmezve a jellemet, kitűnik, hogy az az egyéni sajátások és általános tulajdonságok oly összességé teszi, mely által valaki nemének másiktól jónban vagy rosszban különbözik. (Mayer conv. lex.)

Hogy a nőnek csak a jónban szabad kíválnia a többségtől, az természetes, másként el van veszte a társadalomra nézve, sőt mélyen is lehet a nagy társadalomnak, oklevéllel ugy, mint a nélkül. Így az igazi női jellem nem lehet más, mint megszokott, következetes, határozott, szilárd, a jónban megrögzött alakja akaratának, mely azonban igen távol áll az akaratokodásunktól.

Né hi gyjtük, hogy a jellemes nő eldobja nőiességét és férfiasá lesz. A jellemes nő sziveben, lelkében is épen ugy megfér minden női vonás, mint azében, ki a jellemmel hadilában áll. Szelid, szende, jószívű, érzelmdus, vallásos, kedélyes lehet minden jól nevelt nő, bármily jellemes.

És ép ugy lehet nőietlen a nő, ki nem

E. M. K. E. választmányi ülése.

Kolozsvár, ápr. 15.

Szebenvármegyei választmány kéri a N. Szebeni áll. isk. tanulóinak segélyezésére a 100 frtnak ez évre is megszavaztatását. Megszavaztatik.

Ungvárné, Kiss Mária ipari m. tanulóhelyének további segélyezését kéri. A kedvező ajánlatok kövötközében ez évre is 300 frt megszavaztatik.

Háromszékmegyei fiúarvház jelentést tesz a mult évre adott Lloyd segély felhasználásáról. Ez évre 200 frt megszavaztatik.

Andrásfalva községnek (Bukovina) iskola építésre megszavaztatik 100 frt.

Ujbanovezei (Szlavonia) szeretotháznak 50 frt meggyadomány küldetik.

Torda-Aranyos vármegyei választmány olvasó és dalos körvezetői segélyezésére 150 frt kiutaltatik. Emke daloskörti zászlók készítésére ajánlatok kérendők be különböző cézektől.

Beszterce-Naszodvármegyei választmány daloskör-vezetői számára kiutaltatik 150 frt. Háromium beszerzése kívül fekszik a központ feladatán.

Nyéni olvasókörnek ajándékönyvek, esetleg népkönyvtár (sorrendszerint) küldendők.

Muzsnai Emke népkönyvtár és daloskör beklüdi alapszabályait. Megerősítelnők. Kottalapir és daloskört ny küldendők.

Kányádi (Udvarehly m.) ifj. olvasó egyetnek és laborfali (Háromszék m.) ifj. önképzőkörnek megküldendők az Emke-népkönyvtár és daloskör alapszabályai azzal, hogy az Emke csak ily szervezeteket segélyez.

Alsó-Fehér vármegye közigazgatási bizottsága értesít, hogy a kir. vallás és közoktatásiügyi miniszter a balázsfalvi EMKE iskola tanítónőjének, kinek törzsfizetését az állam adja korpótlékát az 1890 XXV t.-cz. alapján nem adja meg. Az egyesület ujja folyamodott.

Temesvári gyufagyár r. t. az Emkegyufák eddigi jövedelmében 160 frt 52 krt küld be. T. alelnök-főtíták jelentést tesz a gyufa érdekében tett újabb lépésekről. A 160 frt 52 kr köszönettel fogadtatik. A gyufa terjesztés e érdekében tett lépések jóváhagyatnak.

Erdélyi Kárpát-Egyesület 9500 frt kölcsöne után a f. évi évnegyedre 118 frt 75 kr kamatot küld. Tekintettel pedig, hogy már 4500 frt tökötlörlesztési részlettel is tartozik, erre nézve egyelőre időhaladékokt kér. Az időhaladéki f. év végéig megadatik.

Dr. Kardos Samu ügyvéd Debreczenből a Möricz-féle hagyaték ügyében végrendeleti végrehajtói számlájára nézve 1000 frtal újabb egyezségi ajánlatot tesz. Áttétetik Márk Endre jogtanácsoshoz Debreczenbe.

Özv. Schröd Jánosé, ki az EMKE-nek egy pörös eljárásból már évek előtt 1000 frt adományt ajánlott föl, f. hó 5-én elhunyt. Gajzágó Manó jogtanácsos felhívatik az 1000 frt várandóság ügyében a további eljárásra.

Gajzágó Manó jogtanácsos jelentést tesz a néhai Hajdu Mária-féle hagyaték ügyében. Szolgál tudásul.

tud a saját lábán járni, ki teljes életében a körülményeknek és véletlennek volt játékszere, szilárd elvek és erős akarat hiányában, mint ki az élet veszélyeivel egész erőből sikra száll, vagy tóket kovácsok eszéből magának, melyből idővel ugy a saját részére, mint esetleg övéi számára könnyen és biztosan kenyeret szerezheszen.

Ha ugy akarjuk, igaz, hogy bájos jelenség volna, ha csupán Göthe féle Sarolták és Schiller féle Friderikákból állana a nők világa. De azok mégis óriásit tévednek, kik a jellemes nő képét a Niebelungok Krimhildájában vélik föltalálni. A Sarolták és Friderikák, ép ugy, mint a Krimhildák csupán szélsőségek, melyek ma már elvesztették létjogukat. Csak a szív gazdasága s a női báj ma már a legtöbb esetben igen kevés a tisztességes megélhetésre. Bár minden papucsbőjelölt szívének gyönyört, háznak dísz keres jövedő nevének birhatásában, sok helyen nagyon is hamar bekövetkezik, hogy az élet igényei munkát, néha iszonyu sok munkát is kívánnak a nőttől (észszel vagy kézzel történjék) és így olykor többre becsültek az okosat a tulságosan érzelmesnél, többre a dolgot a bájos bábunál. A mai „borzasztón” jellemes Krimhildák meg nem fogják a boszszunak, a megtorlásnak szentelni családöt életüket, hanem szintén a komoly munkához fordulnak, melynek jótékony balzsamával csillapítják majd sebzett szívök fájó sebeit, Isten dicsőségére és embertársak javára.

Csak jellemes nők lehetnek viszont olyan egész emberek, melyenekre az emancipáció uralma alatt nagy lesz a szükség

Szaries Bertalan ügyvéd Zentáról jelent, hogy a Budai Pál féle hagyatékai ügyben az oldalági örökösök febr. hó 27 kelettel 30 nap alatt kereset beadására utasították.

Dr. Szücs Andor ügyvéd Szekes-Fehérvárról jelent, hogy a Valicsek Mátyás-féle hagyaték az özvegy által közszerevény című indított és megnyert pör következtében alább szállott. Ennek alapján az EMKE-nek hagyott 200 frtból is 154 frt 40 kr. lett. Előjegyzetük.

Müller Mihály ügyvéd Nagy-Enyedről jelent, hogy a báró Orbán Balázs hagyatékához tartozó esákyai ítélmérési kártalanítási összeg a gyulafehérvári kir. törvényszék által a székely-udvarhelyi törvényszékhez, mint hagyaték bíróságához utaltatott át.

Héjasfalvi honvéd-emlékszólop létesítő bizottság kéri, hogy a Zeyk Domokos (és társai) emléktáblájára gyűlt összeget az EMKE a bizottságnak adja át. Az átadás föltétlenül kimondatik.

Magyar iparművészeti társulat értesít, hogy a Réthi-féle kártya rajzokat a Párisi nemzetközi kiállításon nem mutatja be.

Arnheim S. J. czégkedvező ajánlatot tesz Kolozsvárra a vasutállomásig egy nagy páncélszekrény szállására, megrendeltetik s az eddigi nagy páncélszekrény az irományok tartására adatik át.

Kolozsvár sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a város némely utcázn és tércit legközelebről új nevekkel szándékozáván elátni, egyhangulag elmondatik a törvényhatósági bizottsági közgyűlés felkérése, hogy az Emke-palota előtti tér Emke-térnek nevezessék el.

Szász Béla muzsnai áll. tanító kéri, hogy tagdíj fizetés nélkül lehessen rendes tag. Elfogadatik azonban azon ügyrendi meghatározással, hogy néptanítók és tanítóók, valamint óvónók, tagdíj fizetés nélkül csak tanácskozási joggal bírnak a közgyűléseken.

Az Emke-palotában eszközölt parkett javításra 63 frt 29 kr. kiment.

Még egy pár kisebb kérdés lotárgyalása után az ülés az elnök elterelésével véget ért.

Kiállítás.

Az „Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület” Nagy-Enyeden, 1899. május hó 4-én

díjazással egybekötött

Tenyészállat-kiállítást

rendez

A tenyészállat-kiállítás feltételei:

1. Pénzbeli jutalomra csak kisbirtokosok tarthatnak igényt. (5—100 holdas birtokosok.)
2. Államdíjak, ha megfelelő állatok a kitűzött díjra nem lónának, ki nem osztatnak.
3. Azon apaállatokkal, melyek 1-ső államdíjjal lettek jutalmazva, — eladás esetén — az állam megkínálándó.
4. Díjakat csak alsófehérvármegyei tenyészlő nyerhet.
5. Idegen vármegyei birtokosok tényészállatai elismerő-oklevéllel tüntethetők ki.
6. A díjak, oklevelek odaítélése felett a bíráló-bizottság határoz. A bíráló-bizottság gr. Teleki Arvéd és Szalánczi Lőrinc vármegyei nagybirtokosok elnököleik alatt 16 tagból áll.
7. A bíráló bizottságnak hivatalból szavazati joggal bíró tagjai: az állami ker. állattenyésztési felügyelő, az állami ker. vármegyei központi és városi állatorvosok, továbbá az egyesületi titkár.
8. A bíráló-bizottság a díjakat nem oszthatja meg.
9. Egy kiállító — egy osztályban — csak egy díjat nyerhet.

mindenütt szép magyar hazánknak is, hogy igazán nőies nőket és igazán férfias férfiakat mutathasson fel sokat a nagy világnak az új aera, hogy valóban áldássá válják a palotákra és kunyhókra egyaránt az a szabadság, az a jog, melyet a 19 százados keresztény civilizáció azért nyújtott többek között a magyar nőnek is, hogy mutathassa meg a kétkedőnek, hogy őt is mindenre teremtette Isten, a mire képes, nem pedig csak arra, mit egy végtelen milt ridég, érszakos, lelketlen önzése neki átengedni, vagy tőle követelni jószántából hajlandó vagy kész.

Emmerlingné — Pittner Matild.

Az én gyermekeim.

— Swerdna Károlytól. —

Az „Ellenzék” részére fordította: **AMICA.**

II.

(Folytatás.) (4.)

Szeretném tudni, hogy vajjon a nő nem rejtélyes befolyása mikor kezdi magát érezeti? Jack csak egy iskolás fiu volt és nem mondhatom róla, hogy mint a fiu; a modora és az erkölése egy cseppet sem volt köllönb, mint a többi és vele egykoru fiuké és még is úgy találtam, hogy a kis leány megjegyzésére a fiu olyan piros lett, mint a rák, a szemé szegletéből bárgyu tekintetét vetett reá és szentül hiszem, hogy a sáros cipője miatt szégyelte magát.

Hallgatva mentünk egész addig, mig Rózsahalomnak a kert kapujához érteztünk. Ekkor Jack azt mondta, beszéd közben a gondosan porondozott utamon ugrálva — a mibe bámulatos gyakorlatosságot fejtett ki.

10. Egyesületi és magán-díjak relatív jóságú állatoknak kiadatnak.

11. A kiállítás kezdete 1899. május hó 4-én d. e. 10 órakor. Helyszín Nagy-Enyed város vásártere.

12. A díjak 1899. május hó 4-én d. u. 5 órakor a helyszínén, kedvezőtlen idő esetében a vármegyeház nagytermében fognak kiosztatni.

Kitűzve 35 különböző díj 800 korona értékben.

Szilaj bikák tulajdonosai gondoskodni tartoznak, hogy azok senkit ne veszélyeztessenek!!

Végül minden érdeklő értesítettük, hogy a tenyészkiállítás berendezésére Kovács Gyula, Nagy-Enyed r. t. város polgármesterének elnökleite alatt egy 14 tagból álló rendező bizottság kéréstett fel.

Tenyésztők és kiállítók tenyészállataik bejelentése végett Székelyhidy Viktor gazd. egyleti titkárhoz (Nagy-Enyed); a szállítási kedvezményes igazolványokért pedig Liekl Károly m. kir. állattenyésztési felügyelő urhoz (Nagy-Szeben) forduljanak.

Alsófehérvármegyei gazdasági egyesületének 1899. évi április 4-én Nagy-Enyeden tartott „állattenyésztési” értekezletéből.

Zeykfalvi Zeyk Dániels. k. Székelyhidy Viktors. k. főispán gazd. egyli. elnök. gazd. egyli. titkár.

Egyleti élet.

Erdélyi Múzeum-Egylet. Az Erdélyi Múzeum-Egylet f. hó 12-én tartotta meg e havi ig. vál. ülést gr. Eszterházy Kálmán elnökleite alatt.

Elnök jelent, hogy br. Wesselényi Miklós alelnökké, gr. Vass Béla vál. taggá választását köszönettel fogadta, dr. Farkas Gyula szintén köszönetet mond ellenőrré történő megválasztásáért.

A folyóúgyek során dr. Ferenczy Zoltán bemutatja Arany János kisebb költeményei 1855-iki eredeti kéziratát, melyet özv. Arany Lászlóné küldött be erekleiket az Erdélyi Múzeum-Egylet kéziratárának. A választmány hálás köszönettel fogadta.

A titkár bemutatta özv. Szász Domokosné urnó köszönő levelét a meghaldogult férje elhunytá felett nyilvánított részvétért.

Kolozsvár városa polgármestere megkeresésére a választmány a Mátyás szülőházában rendezendő Nép- és Tájrajzi Muzeumba átengedte az u. n. Báthoryházból megvásárolt XVI. századi kandallót, tulajdonjogának fontartása mellett.

A nemrég elhunyt b. e. Szilágyi Sándor nővére özv. Pettkó Lajosné, Szilágyi Katinka az Erdélyi Múzeumnak adományozta édes atyjok Szilágyi Ferenc kolozsvári tanár, történetíró, hírlapíró és második neje, ugyszintén nagyttyok Szilágyi Ferencz író pastel arcképeit, melyeket a választmány kegyelettel fogadott.

Romer Flóris kitűnő régészünk Pozsonyban felállítandó szobrára 15 frt adományt szavazott meg a választmány.

Százdeczy Lajos titkár jelentést tett egyik erdélyi bank zálog-osztályában talált számos fejedelmi kor cimerez és feliratos nagy műbetsű berlegekről, melyekről ő részletes feljegyzéseket, Békésy Károly pedig fénykép fölvételeket vett és mutatott be.

Az egyetemi ifjúság szellemi életében a jelen év valóságos évforduló pontot képez. Az előző években az önképzőkör alig adott magáról még élet-jelt is, most azonban Szekeres József elnök tevékenysége folytán oda fejlődött, hogy nyilvánosan is tarthatja gyűléseit. Ilyen nyilvános gyűlést tart holnap d. e. 11 órakor a városház közgyűlési termében, melynek műsora felér bármely ünnepély műsorával. A műsor ez: 1. Elnöki megnyitó. 2. Felolvasás. Tartja Köllös Sámuel bölc. hallgató. 3. Kis mama. Gabányi Árpádotl. Szavalta Mikó Lőrincz joghallgató. 4. „Biblis ember” operából részlet. Énekli Solyom Antal joghallgató; harmoniumon kíséri R'pány Andor javító-intézeti tanár. 5. Költemény. Irtá és felolvassa Zombori Andor bölcészettan-hallgató. 6. Humoreszk. Felolvassa Novák Sándor bölcészettan-hallgató. 7. Vonós négyes. a) „Mentiet” Boecherintől, b) „Trümerei” Schumann „Kinderschene”-jéből. Előadják: Schneider Traugott, Ruszka István, Baráczy

— Bátyám, milyen tréfa lesz ez, nem de? Mit fog Penelop néni mondani?
Tényleg, e tárgyra vonatkozólag én magam is kínos aggodalmat éreztem; de nem volt alkalmam válaszolni, mert a nővérem maga nyitotta ki az ajtót, midőn oda érkezünk és rögtön hallhattuk, hogy Penelop néni mit mond.

Először, Penelop azt kiálta: „Szentseges egok — hát ez mi?” — Másodsor, Penelop azt mondá, hogy „ilyen iszonyu dolgot suha sem hallott!” — Harmadsor, Penelop azt értesítette, hogy — „ő soha sem tudta volna elhinni!” — Negyedsor, kijelentette azon kívánságát, hogy „bár a kezeibe tudná azokat kapni!” — nem részletezve, hogy kiket. — Ötödször, Penelop azt a megjegyzést tette, hogy — „nem tudja mi lesz a világból!” — miután ez időre a nő csodálkozásnak minden fokát kimerítette, azzal végezte, hogy Rozamond kisasszonyt kiragadta a Jack karjaiból és hirtelenében annak mind a két kezébe egy nagy szelet kalácsot adott, melynek az első mohón nyelt falatja rossz helyre ment.

De később, miután a teázást bevégeztük és szokott kedély állapotukat annyira visszanyertük, hogy összefüggőleg gondolkozni tudunk, mind a ketten én és a nővérem nyugtalannak kezdtek magunkat érezni, de nyugtalanságunkat Jack nem látszott osztani, mert a tűz előtt ült, a kis leányt a térédn tartva — gyermek nem akart másutt maradni — valami csodálatos mesét mondott annak, melyben a macskák, kutyák, madarak, óriások, tündérek, elbűvölt kastélyok, koboldok és mindenek felett egy „szép kis Rozamonda nevű leányka” szerepeltek.

— Teofilus, mit szándékozol vele tenni? mondá Penelop a költőjétől csillogtatva s az ő sajátságával beszélve.

— En igazán nem tudom, édesem, válaszolám őszintén.

Béla, Orvloszky Frigyes egyetemi hallgatók. Az ünnepélyes gyűlésre az irodalmi kör vezetősége ezuton is meghívja a nagyjérdemű közönséget. Belépti díj nincs.

SZÍNHÁZ.

„Itthon” a színházban. Az Itthon nagyszabású színházi előadására serényen folynak az előkészületek. A színház igazgatósága most már ki is jelölte az előadás napjál apr. 28-ikát.

Az előadás, a mint már említettük, Erkel Ferencz Hunyady-nyitány-ával fog kezdődni. A mennyiben ehhez a nagyszabású nyitányhoz a színházi zenekar nem elégséges, az Itthon kerést intézett Palkovics altábornagyhoz a teljes honvédzenekar átengedése iránt. Palkovics altábornagy a mai napon tudatta, hogy az Itthon-nak a zenekart igen szivesen engedi át erre az estére. Stephanides karmester, ki a nyitányt dirigálja, már megtette az előkészületeket.

Bánk bán negyedik felvonását, melyet mintá előadásban E. Kovács Gyula, Fáy Szeréna, Bajor Riza és Vágó Béla játszanak, E. Kovács Gyula rendezi.

A hangverseny rendkívül érdekesnek ígérkezik, a mennyiben olyan számokból van összeállítva, a melyekre még nem volt példa.

Fehér József Wagner Tannhäuser-éből ad elő részleteket.

Lengyel Ernő, az öt éves zongoraművész két szót zongorázik.

Rizsi Margit koloratur-énekesnő operarészletet énekel.

Kolár Viktor, a tíz éves hegedűművész egy koncertdarabot ad elő.

Nyárai Antal soha nem hallott szenzácziós kuplékat énekel.

Mindeniket Stephanides karmester kíséri részint zongorán, részint zenekarral.

Az előadás utolsó pontja Souppé operettjének, a Pajkos diákok-nak előadása már kiosztása által is érdekes, mert mindenik énekesnő játszik benne: Perényi Margit, Székely Irén, Komlósi Emma, Korányi Frida. A férfi szereplők: Nyárai, Vendrei és Leövey. Az operetet Stephanides karmester dirigálja és Vendrei rendezi.

Ilyen programja hangversenynek alig volt. A mennyiben óriási az érdeklődés az előadás iránt, hétfőtől kezdve már lehet előjegyzéseket eszközölni a színháznál. Az előadás bérletszünetben lesz, de páratlan bérlok helyeit egy bizonyos ideig fenn fogják tartani.

Carmen.

Hosszu pihentetés után újra színre került Bizet operája, melyben a színház az idén legszebb sikert ért el. A színház újra zsufolásig megtelt közönséggel, hogy megnézze azt az előadást, mely nagy sikeret elsősorban Stephanides karmesteri genialitásának köszöni. Másodsorban pedig a kitűnő énekes személyzetnek, a melyen ma egyetlen vidéki színháznak sincs. Székely Irén csásos Carmen-je fényes alakítás minden tekintetben. Mezei gyönyörűen énekl Don Josét. Perényi Micaelája szintén elsőrangú alakítás. Mindezt bővebben megírtuk

— Az első dolgot utánna jární, hogy kihez tartozik, — jegyzé meg a nővérem.
— Én is azt gondolom.
— Természetesen. — Az a kérdés, hogy miképpen szándékozá az tenni?
— Akárkik legyenek azok, nem érdelek, hogy visszakapják! — vágott közbe Jack, mielőtt én a válaszzommal készen lettem volna. Sokat gondolnak azok vele, a nyomorultak! Ott hagyták a bokrok között, hogy éheztek és elpusztuljon! Reménylen, hogy utóljára látták, a drága kiesikémet!
— Urfi, a magad dolgára legyen gondod! — kiálta Penelop élesen. Senki sem kérdezte a véleményedet.
— Jól van, Penelop néni; de azért azt reménylen, hogy azok soha sem látják Rózsikát többé!

— És a mi fiunk ismét mesélni kezdett.
— Teszilás, a legjobb dolog, a mit tenni kell ez, — folytatá Penelop, utasításait oly hidegen és szárazon adva, mintha ez előtt legalább egy hónappal elkészítette volna. — Holnap reggel menj Evenwoodba, ird le a gyermeket és az ügyet tedd a rendőrség kezeibe; ámbar bizonyos, hogy azok nem fognak a dologban eljárni. Aztán jó lesz körleveleket nyomtatni és azokat köröztetni.
— És a hírlapokban jelenteni? — kérdém.
— Természetesen! — kiálta Penelop olyan méltatlankodó hangon, mintha megjegyzéseinek az alapját ez az eszme képezte volna. — Természetes, hogy a hírlapokban kell közleni! — A helyi és a londoni lapokba küldd be. Ez a legelső dolog, a mit tenned kell.
— En is azt gondoltam édesem, — válaszolám. Tenelop, gondolod, hogy ezélt érünk?
— Permeszetes, hogy sikerülni fog róla

már többször is. Most az új szereplőkről írunk. Escamillot tegnap Mányai Zsigmond énekelte. Ezzel a fellépésével is bebizonyította, hogy jó erőt nyert benne a színház. Szép alakja van, van benne hős, temperamentum, s már a második fellépésén sok játékbeli ügyességet árult el, a mi a tehetség jele. Most is bebizonyult, hogy tud énekelni, s ha a lámpalázt legyőzi, szép hangját jobban fogja érvényesíteni. Korányi Frida igazi spanyol tánczosnó volt (pompás alakja van Carmen-hez) s Frasquitát egy kész énekesnő biztosságával énekelte. Mercedes kényes szerepét Komlósi Emma nagy szorgalommal tanulata be és tisztességes sikerrel játszta A kisebb szereplők közül pompás hangjával most is kitűnt Fehér József s a csempészek közül Nyárai és Leövey. A szereplőket minden felvonás után többször hívták a lámpák elé, s zajosan megtapsolták Stephanides karmestert, ki az operát az ő energikus karmesteri pálezájával kitiinden dirigálta. (b. á.)

Az utolsó két hét műsora.

Hétfő: Mosoly. Traviata. I. felv. Rózsátóvis. („Veres Kereszt” javára bérletszünetben.)
Kedd: Gyurkovics leányok.
Szerda: Tanqueray második felesége. (Lánczy Ilka, mint vendég, bérletszünetben.)
Csütörtök: Tanqueray második felesége. (Lánczy Ilka, mint vendég.)
Péntek: Carmen.
Szombat: Gyurkovics leányok.
Vasárnap: D. u. Himfy dalai.
Este Gyimesi vadivág. (Bérletszünet.)
Hétfő: „Petőfi-lérsáság” előadása. (EMKE, javára, bérletszünetben.)
Kedd: Gyurkovics leányok.
Szerda: A baba.
Csütörtök: Egér.
Péntek: Az „Itthon” előadása. („Itthon” javára, bérletszünetben.)
Szombat: A gésák.
Vasárnap: Gyurkovics leányok. (Utolsó előadás, bérletszünetben.)

„Veres-Kereszt” javára rendezendő hétfői előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik, a mit a jótékony czél mellett, az ügyesen összeállított műsor meg is érdemel, mert ifj. Szász Károly dramoletje a Mosoly, Traviata I. felvonása Rizsi Margittal és a Rózsátóvis nem mindemapi élvezetet ígérnek. Az előadás bérletszünetben tartatik, a melyhez a páratlan bérlok helyeit hétfőn déli 11 óráig válthatják meg.

Nemzeti Színház igazgatósága az évad bérletet két előadással megoldotta, mely az idén 184 előadásra fog terjedni. Ez intézkedés különösen a negyed bérlok iránti figyelemből történt, kik ez által részüket csonkítatlanul kapják.

Mulatság.

Az első majális. Kolozsvárt az idei nyári mulatságok sorozata a kolozsvári nyomdászegylet ifjúsága által május 13-án (szombaton) a „Lövöldé”-ben rendezendő majálissal veszi kezdetét. A Lövöldé külső és belső tánczelyiségét villamos lámpákkal világítják ki. A mulatságon a Czakó-féle népzenekar és a honvéd-zenekar fog játszani. A rendező-bizottság már megalakult és serényen megkezdte az előkészületeket, s általában minden lehető elkövet, hogy a majális sikere biztosítva legyen. Úgy az erkölcsi, mint az anyagi siker elééré-

mindent megtudni, — viszonzá Penelop megjegyzéssel. Miért nem sikerítelne?
Erre azt válaszoltam, hogy nem tartom valószínűnek, hogy olyan emberek, a kik elhagyják a gyermeküket, hajlandók legyenek azt ismét visszavenni.
— Teofilis, éppen ez az, a mi felett kételkedem, mondá a testvérem, a kötését letéve és kezeit a előtte levő asztalon összekulcsolta. Valahogy nem tudom elképzelni, hogy ez egy közönséges eset volna.
A fejemet ráztam. Én azt gondoltam, hogy az.
— Miért? — kérdém.
— Miért néz arra a gyermekre.
Mind a ketten megfordultunk és azt eszelekdünk. Ez időre a Jack meséje bevégződött, a kis leány fiúrtos feje a fiu vállán nyugodott, a hosszú selyem pillák a nagy barna szemekre ereszkedtek. Az egyik kis kövér kéz a Jack nyakát ölelte, a másikkal a nyakkendőjét szorította. Rozamond kisasszony volt aludva.
A mi Jackot illeti, ő oly kényelmetlen attitűdében ült, a mit a kis leány helyzete kényszerített felvenni és olyan csendesen tűrte ezt az állapotát, a melynek soha sem láttam és nem képzeltem, hogy valaha képes legyen reá.
— Nézd meg jól, közönséges emberek gyermekének látszik e? kérdé Penelop.
— Nem, nem látszik annak, mondám; de ily fiatal korban, mint az övé. —
— Éppen ez az, vágott közbe a testvérem. Mindig van az arczon egy vonás, melyről a közönséges emberek gyermekeit rögtön fel tudom ösmerni, főképpen mig azok fiatalok. Soha sem vetted észre az alsóbb osztály gyermekeire nézve, hogy az orr nem érdemes arra, hogy orrnak nevezézzék?
Ezt a különöséget soha sem vettem észre és ezt megmondtam.

sében természetesen a nagyközönségnek kell e derék testületet megsegítenie és mi nem kételkedünk benne, hogy a mi jó közönségünk azokat a névtelen munkásokat, a kik nap nap után gondoskodnak a nagyközönség szellemi szükségleteinek kielégítéséről, készségesen megsegíti abban a törekvésükben, mely oda irányul, hogy a bevezendő tiszta nyereségből az egylet lobogóját megkésztessék. A közönség meleg érdeklődésébe ajánljuk ezt a mulatságot.

Igaz-e?

Igaz-e? hogy a kereskedelmi akadémia által rendezett „muszaj”-ünnepélyen Kiss Sándor igazgató annyira elfogta a hyperloyalítást, hogy a felolvasó ifju kezéből kikapta a kéziratot és szétlépte azért, mert egy pár lelkes, hazafias részletet olvasott ki belőle.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, április 15.

Egyházi ünnepélyességek. Gróf Majláth Gusztáv r. kath. püspök, mint már jelentik, holnap délelőtt a főtéri plébánia templomban bérnála fog. Ez alkalomból nagyobb egyházi ünnepélyességek lesznek. És pedig vasárnap reggel hat órakor csendes mise lesz, melynek folyamán a bérnálandók megáldatnak. Nyolcz órakor ünnepélyes szent mise tartatik, melyen a püspök fényes papi segédlet mellett pontifikál, s a mise végén ugyan ő mondja a szentbeszédet. A a bérnála a mise szentbeszéd után veszi kezdetét.

— **Majláth Gusztáv gróf,** püspök a tegnapi nap nagyrészét gyóntatással töltötte. Este meglátogadta a Szent-József finevelő intézetben lakó diákokat és egyetemi hallgatókat s szorgalmas tanulásra intette őket. Ma délután 6 órakor a főtéri templomban, a holnap megbérnálandóknak oktatást tart. Holnap a mint már jelezttük, a bérnála szentességét osztja ki, a délutánt megint gyóntatással fogja töltöni.

— **Ki választható az erdélyi ev. ref. püspöki székre?** Egyik olvasónk ez iránti kérdésére a következőkben adjuk meg a választ:

A Zsinati-törvények 176 §-a szerint „minden egyházkerületben az egyházkerület kebelében működő, felavatott lelkészek és lelkészi oklevéllel bíró rendes theologiai tanárok közül élethossziglan az anyae gyházközségek presbyteriumai által egy püspök választatik.”

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület sajátos alkotmányában a zsinati törvény e §-a így áll a 159 §-ban:

„A püspök az egyházkerületben működő, tudományokkal valódi lelképásztori, jellemükkel s kormányozói bölcsességükkel kitűnő felszentelt lelképásztorok, vagy felszentelt hittanárak közül élethossziglan választatik az egyházkerületi közgyűlés által.”

Az egyéni és személyi tulajdonságokra nézve irányadó a kiváló kánonista Gelei Katona István által összegyűjtött kánonokban a XC-ik kánon: „A püspökről vagy superintendensről” így szól:

„Általában minden esperességek vagy egyházmegyék az egész Erdélyország és a hozzá kapcsolt részek határain belül egy püspök vagy superintendens alatt legyenek;

— Lásd, én rég megjegyeztem azt magamnak, — mondá Penelop a kötését ismét felvéve és Teofilus, én azt mondom nekéd, hogy az a gyermek éppen úgy nem származott közönséges szülőktől, mint te és én.
— És én, bármilyen szempontból tekintve, nem voltunk már gyermekek, de ezt nem mondtam a testvéremnek és folytattam a tárgyat.

— Penelop, én úgy találok, hogy a kisleány ruhái visetesek és eléggé megfegyenesek. — Az isten áldja meg a fejedet! — kiálta Penelop. Ő nem született a ruháiban, vagy igen?
Ez is egy megjegyzésre méltó különöség, hogy a testvéremmel való társalgásban mindig én huzom a rövidebbet. A Penelop hangjáról itélve éreztem, hogy ismét valami ügyetlenséget követtem el, tehát nagy bölcsen hallgattam és engedtem, hogy ő folytassa a társalgást, amit megis cselekedett.

— Jobb lenne, ha a gyermek egy kissé idősebb volna, akkor képesek volnánk tőle valamit megtudni.
— Ugy van. Most még a kis leány semmit sem látszott magáról tudni, vagy ha tudott, nem volt közlékeny. Gondosan intézett kérdéseimk — a Jack kérdéseit is oda számítva, nem tudtak belőle semmit, a mi reá nézve fontossággal bírt, kieselni. — Ragaszkodott azon állításához, hogy a neve „Jozamond” és „szemmi mász.”. És, hogy a „Tifin vitte el és csuf jász asszonyonak adta.” — Arra a kérdésünkre, hogy honnét vitte el, gondolkozni látszott és azt mondta, hogy — „Nem tudom.” — Ki volt Fifin? — „Hát Fififin Fifin volt.” — Volt e papája? — „Iden, de a papa elment messze, nadon messze.” — És a mamája? „Nem volt mamája.” — És ki hagyta a fák alatt?
(Folytatás következik.)

a kinek helyébe ha meghal vagy más kerülbe költözik át, jámbor szokás szerint a megyék mindenütt egybegyűlvén atyafitársaik köréből közzakarát és szavazataikkal egy más férfit tartóznak választani; *oly férfit t. i. a ki lelki testi pártatlan tulajdonaival ékes, kegyes, tudós, előrelátó, ékesszóló, jóhírű, tekintélyes, hatályos és tevékeny; vagy az apostól szavai szerint oly férfit, a ki fedhetetlen, igaz, kegyes, önmegtartóztató, egyenlő, vigyázó, mértékletes, komoly, vendégszerető, a tanításra képes, nem kevély vagy önmagának túlságosan tetsző, nem részeges, nem haragos, nem káromkodó, nem verekedő, a rut nyereségnek nem kívánója, nem ujonc, hanem igazságos, vizsgálótól és a pénz szerelmétől idegen; a jók kedvelője, a ki szilárdul megtartja azon hit — igaz — beszédét, mely a tudomány szerint vagyon; hogy úgy képes legyen mind bebiztosítani a tiszta tudományt, mind pedig meggyőzni az ellenmondókat, hogy alárendeljenek, mint fiait megbeszélje, s hogy még az idegenek is jó bizonyosságot tegyenek felőle.*" (V. ö. Dr. Kolozsvári Sándor: „Egyházjog” 336 l.)

— **Salamon János siremléke.** A magyar zene művelőjének állítandó siremlék létesítése ügyében alakult bizottság hétfőn déli 12 órakor a Központi Szálloda külön helyiségében gyűlést tart. A gyűlésre meghívottak a bizottság tagjai, továbbá a kolozsvári márcz. 15. bizottság 48 tagja, írók, művészek, zenekedvelők s mindazok, a kik a jelzett célra hajjútöttek, vagy gyűjteni esetleg adakozni öhajtanak s a kik ez ügygel kapcsolatosan javaslatot tenni kívánnak. Személyekre szóló külön meghívók nem küldetnek szét. A begyűlt adományok a gyűlést megelőzőleg Nagy Gábor szálloda tulajdonoshoz beküldendő, vagy a gyűlés alkalmával beadandók.

Koloszvár, 1899. április 15.

A bizottság elnöksége.

— **Városi közgyűlés.** Tegnap egy hosszú tárgysorozatból álló gyűlés vette kezdetét a városi házában. Nagy volt a városatyák érdeklődése. 77 közgyűlési tag jelent meg. Az első pontok után az érdeklődés a Schmiel Dávid ajánlata felé irányult, mely rövid időközben most már harmadszor került a közgyűlés elé. A közgyűlési tárgysorozatba az ajánlat nagyon el volt burkolva, talán ez is okozta az érthető kíváncsiságot, s az érdeklődést. Smielnek a Szentgyörgy hegy alatt téglavető telepe van. E téglagyár teikének kibővítéséhez a város tulajdonát képező katonai gyakorlóteréből kér egy darabot, holdját 800 fittal, s az utat áthelyezni kéri. A terület törvényszéki szakértőkkel becsültették meg, kik a kérés teljesítését ajánlják.

A városatyák közül először Kondász Ferenc szólalt fel. Nem ajánlja a kérés teljesítését, mert az új ut nagy terhet róna a városra, a mi nem állana arányban az eladott terület árával. Ismerteti a birtokosság helyzetét. A mióta a téglavető telep oda épült, azóta az ott dolgozó 4—5 száz cigány munkás a birtokosság gyümölcsét és minden egyéb terményét ellopja. Külön pástorokat állított a birtokosság. Nem használ. Három pástort megölték s most nem akad ember, a ki az őrzésre vállalkozzék. Ha minden fa alá egy külön akasztófát állítunk is, tisztelt közgyűlés, akkor sem tudjuk megőrizni termésünket. — A birtokosság egy része már el is adta a földjét, melynek csak terheit hordozza, de a gyümölcsöt más szedi le. Hazánól értelemben nyilatkozik Koleszár, Somodý, Boros. Bucsai a szakértők álláspontját világítja meg. Kiss Mór ajánja a terület eladását. Hosszu vita után a közgyűlés kimondja, hogy a kívánt terület eladja Smielnek, Smiel köteles e terület ama részét, a mely a hegy s az új ut között van s mely az ő részére nem szükséges, 15 évig barmikor vételekben eladni a birtokosoknak, a közlekedés szorgalmi jogát addig is fenntartani.

Ez eladás különben névszerinti szavazással s abszolút többséggel lévén eszközölhető, még sok közgyűlés fog vele foglalkozni.

A közgyűlés ezután tárgyalta Kolozsvármegye tanfelügyelőjének átiratát a kolozsmonostori állami elemiiskola ügyében. Fontos pontja volt a tárgysorozatnak a városi ház keleti szárnyának folytatásának kiépítése. A kiépítést Dr. Tusek Sándor, Somodý István Várady Aurél felszólalásai után a közgyűlés elfogadta.

— **A Petőfi-társaság Kolozsvárt.** A Petőfi-társaság, hazánk eme legnépszerűbb irodalmi egyesülete f. hó 24-én Kolozsvárt a Nemzeti színházban Petőfi Sándor halálának 50 éves emlékére nagy ünnepélyt rendez. Lejönnek Budapestről a társaság legkiválóbb tagjai, száma mintegy 10—12-en s gondoskodnak róla, hogy az ünnepély méltó legyen a nagy költő emlékéhez, s egyszersmind a szabadság eszméjének apothessisa legyen. Előadásra kerül gróf Zichy Géza ez alkalomra írt és személyesen vezetendő nagy zeneműve,

melyet Farkas Ödön zeneconservatoriumi igazgató tanít be 70 tagból álló zenekarral és énekkarral. Bartók Lajos alkalmi Apothessist-irt, melyhez zenei részt szintén Farkas Ödön ír magyaros motívumok felhasználásával. A Petőfi-társaság tagjai ez alkalomra mind eredeti műveket innak és személyesen olvassák fel. Lejönnek az eddigiek szerint gróf Zichy Géza és Bartók Lajoson kívül Abrányi Emil, Jakab Ödön, Kiss József, Rákosi Viktor stb. Részt vesznek a nagy ünnepélyen a Kolozsvári dalkör, a r. kath. ifjúsági és kereskedelmi akademiák ifjúsági daloskörtök együttesen. A színházat ez alkalomra, minthogy az ünnepély az Emke javára lesz, Böllönyi József intendáns díjtalanul engedte át. A rendezés élén egy az Erdélyi irodalmi társaság, Ithon és Emke tagjaiból alakult bizottság áll, melynek diszelnőke gróf Kun Géza és diszelnőknője özv. báró Bánffy Zoltánné — Teleki Erzsébet grófnő, elnök gróf Béli Ákos. Tekintettel az ünnepély jellegére a helyárák — bérletszűnetben — csak mérsékeltlen lesznek fölemelve s a jegyeket kizárólag a színház rendezőjére árusítja el. Ez okból a színház igazgatósága úgy intézkedett, hogy azok a bérlek, kik ápril 24-én soron volnának, előjegyzési joggal bírnak ápril 21-ike déli 12 óráig, azon túl pedig a jegyek a jelentkezés szerint adatnak el.

— **Miben gázol a közúti?** A kolozsvári közúti vasút tallérokban gázol. Szigeti József palánkai lakós 50 tallért el veszített. A közúti kerekerei keresztül gurultak az értékes tekeresen. Az elgázolt pénz darabokat egy fiakeres kocsis szedte össze, mint becsületes megtaláláshoz illik, hiány nélkül beadta a rendőrségre.

— **Választás a nőegyletben.** A kolozsvári nőegylet Br. Bánffy Albertné elnöklele alatt tartott legutóbbi ülésén az igazgató választmány egy harmadát újra választotta. Az 1899—1901 évekre a választmány tagjai lettek: Albach Gézáné, Dr. Engel Gáborné, Gajzágó Antalné, Gyulai Árpádné, Jeney Viktorné, Kenessey Béláné, Gr. Korniss Berta, Gr. Korniss Vilma, Kozma Ferenczné, Pataky Istvánné, Peille Istvánné, Péterffy Zsigmondné, Platzek Károlyné dr. Rohonczy Lajosné, Somlyai Lászlóné, Somodi Istvánné, Sigmund Dezsőné, gr. Teleki Lászlóné (gyömrői), Zeyk Dánielné és Szakó Istvánné.

— **Feltámadt a „homoródi víz”.** Kolozsvár közönségének egy része egészen hozzá szokott már ahhoz a „homoródi víz”-hez, a mit korszakban szállítanak Kolozsvárra. A ki egyszer-kétszer ivott ebből a vízből, az már abban hagyani nem tudja, mert annyira játékon hatással van a szervezetre, hogy e tekintetben egyik ásványvíz sem versenyezhet vele. Verszegénység, főfájás és minden más ilyen baj ellen kitűnő ez a víz, a melynek korszóját (3—4 liter van benne) 12 krajczárért adják. Pár napig nem hoztak vizet és ez nagy nagy szomorúságot okozott mind azoknak, a kik hozzászoktak. Most azonban örömmel jelenthetjük, hogy a „homoródi víz” feltámadt. Öröndetes, hogy most már a korszókat lepecsételve szállítják s így a közönségnek nincs oka bizalmatlankodásra, most már meglehet győződve, hogy tiszta homoródi vasas vizet kap.

— **A Ki Széll Kálmánt nem ismerté.** Magyarországon alig van irni olvasni tudó ember, a ki Széll Kálmánt fel ne ismeré. Hiszen a szépirodalmi lapok, a képes politikai lapok, valamint a vicez lapok nap-nap után közölték arcképét azóta, a mióta miniszterelnöksége kombinációba jött. Azóta ő is arról győződött meg, hogy tanuló társai nagyon megszaporodtak s személyes ismerőseinek száma néhány nap alatt kilencz millióval szaporodott. És ismerősök naponta ezer számba küldték a leveleket, százával keresték fel és uton-utfélen süvegeltek. Ennek dacára megtörtént, hogy egy kolozsvári régi ismerőse őt nem ismerté fel. Ez így történt. Hegedűs Sándornak a mult hóban a mandátumot egy küldöttség vitte fel, melyet Hegedűs barátságosan ebédre marasztolt. Az ebéden megjelent Széll Kálmán is, kinek a küldöttség tagjait Hegedűs egyenkint mutatta be. Midőn egyik urhoz közeledett, Széll Kálmán örömmel üdvözölte, mint régi ismerőst. Tudja-e, kérdi Széll kolozsvári ismerőstől, hogy tegnap már találkozottunk?

— Az lehetetlen kegyelmes uram?

— Pedig mégis úgy van, bizonyította vidáman Széll Kálmán. Két ízben is találkozottunk. Ön egy fiatal emberrel, a korszón séltél. — Ugy van kegyelmes uram, a fiammal. Nekem erős főtájasom volt s talán ez okozta... — Szót sem, vágott közbe Széll. Nekem e találkozás alkalmával rendkívül jól esett, hogy a régi ismerősök közül mégis akadt valaki, a ki most nem ismerté fel!...

— **A kolozsvári egyetem botanikus kertje.** A ki csak egy év előtt látta utolszor a mi egyetemünk botanikus kertjét, az ha most nézi meg, aligha fog ráismerni. Oly nagy szabású átalakításokhoz kezdtek a mult év őszén, s folytatják most is, a melyek ha teljesen befejeztetnek, a mi botanikus kertünk, valóságos látványosság számba fog menni, eltökéltebb attól, hogy szakszerű be-

rendezés és a meghonosított különféle flórák nagy gazdagságánál fogva az európai hasonzerű kultúr intézmények sorában igen előkelő helyet igényel magának. A botanikus kert átalakításának tervét Dr. Istvánffy Gyula, egyetemünknek ez a nagy tehetségű s a maga szakmájában már is messze földön nagy hírnévvel bíró tudós ifju tanára dolgozta ki, s a kivitelnél Walz Lajos egyetemi főkértész teljesített igen hasznos és elismerésre érdemes munkásságot. A még csak most folyó reform munkálatairól annak idején részletebben fogunk megemlékezni, e helyen csak azt említjük fel, hogy a munkálatok serényen folynak s pár hó alatt teljesen készen lesznek vele. Az idegent mindjárt az áthelyezett bejárat meglepi. Az új bejáratról pompás kivitelt úgynevezett székely kapu (faragványokkal, galamb buggal, berbecs szarvval ékített árbozokkal) vonja magára a nézők figyelmét. Ez a derék művészi eredeti székely stílusú kapu a brassói állami faipari iskolában készült. Egyetemi botanikus kert felirat a homlokzaton és 1898. év szám a kis kapu nyílás fölött fából van kifaragva. Az egész kapu kemény tölgyfából készült minden részletében. Ez a hazai faipar egyik nevezetes alkotása. E helyen még elismeréssel említjük fel az igazgatóság azon újabb intézkedését, mely szerint a botanikus kert mindennap reggeli 7 óráig est 7 óráig bárki által megtekinthető. Mondhatjuk érdemes is a megtekintésre.

— **Az udvari ozim.** Az Ellenzék tegnapelőtti számában a cs. és kir. udvari szállítói czim ára és egyéb részlete közöltetik. Kötelességünk felemlíteni, hogy e czimek osztogatásánál nemzetünket sértő módon és törvényellenesen járnak el. Olvashatjuk a kiegyezési törvényből, kiolvashatjuk az állami költségvetésből, hogy Magyarországnak is, Ausztriának is legalább a papirusos és a kiadások között külön-külön udvartartása van. Ugyanannyit fizet erre Magyarország, a mennyit Ausztria. Hogy a négy és fél milliót a valóságban Bécsben költik el, hogy magyar udvartartás egyáltalán nincsen, a miatt évről-évre megteszik függetlenségü képviselőink felszólalásait. De a magyar udvartartásnak legalább névleg kinevezett szerepvivői (m. kir. főpohárnokmester stb.) vannak. Ép így kelene, hogy legyenek m. kir. udvari szállítók is Magyarországon részére, a minthogy vannak cs. kir. udvari szállítók Ausztria részére. A cs. és kir. udvari szállítói czim adományozása törvényeinkbe ütközik, mert ha van közös hadseregünk, közös külügyünk, de közös udvartartásunk nincs és így közös udvari szállítóink sem lehetnek. Már az is sérti Magyarországot, hogy a Lajthán tul. cs. kir. czimet adnak, tehát Magyarországot beolvasszítják az összbirodalomba, itt pedig eszszári és királyi czimet osztogatnak, tehát magyar udvartartásunk jogát e czimek osztogatásával megtagadják. Ép ilyen helytelen a magyar udvari szállítók részéről a magyar korona mellett használt két fejű sas is. Ennek a madárnak a mi országunkban a magyar udvartartásból kifolyó czimeknél semmi jogosultsága nincsen.

— **Előkészületek a Petőfi ünnepre.** A kolozsvárt e hó 24-ikére tervezett nagyszabású Petőfi ünnepélyre nagyban folynak az előkészületek. Tegnap délután a karéneket próbálták a városi reduban Farkas Ödön zene conservatoriumi igazgató vezénylete mellett. Most már gyorsan folynak a próbák minden ének és zenedarabról, hogy az ünnepélyen teljesen elkészülve vehessenek részt.

— **Dr. Csipkés Károly,** mármaroszigethi kir. ügyész, ki nem régen kolozsvári kir. ügyészségnél mint alügyész működött s ma is jó emlékből álló derék tagja volt a kolozsvári társadalomnak, tegnapelőtti családjával együtt Kolozsvárra érkezett, s öt hétre terjedő szünidejét itteni rokoni körében fogja eltölteni.

— **Kerekpáros kirándulás.** Az E. K. E. kerékpáros vezérszótálya kedvező idő esetén f. hó 16-án (vasárnap) fél naps kirándulást rendez. A kirándulás megtartását az E. K. E. titkár hivatalánál (Jókai-u.) Grosz Frigyes, (Főter), Bernáth E. Sándor, (Vashid) és Veres László, (muzseum-u.) kereskedőknél vasárnap reggel kitűzendő lobogó jelzi, gyülekező a pénzügyi palota (Trencsén-tér) szögletén. Indulás d. u. 2 órakor, utitárs Szamosfalva. Utközben szükséges kisebb javításokról Bernáth E. Sándor kerékpárkereskedő díjtalanul gondoskodik. Vezető Kovács Géza osztályelnök.

— **Tanári jubileum.** A dévai állami főreáliskola tanári testületének egyik legérdemesebb tagjának Ferenczi Gyula, a magyar irodalom tanárának 25 éves szolgálati jubileumát közbejött súlyos betegsége miatt a tanév kezdetén nem tarthatván meg, most névnapján rögtönözve lepte meg a tanári kar és az ifjuság emléktárgyaival. A tanári testület élén Teglas Gábor cz. főigazgatóval a jubilánsnak főleg az önképzőkör létesítése és két évtizednyi vezetésében szerzett érdemeit méltatva, átadta a tanári testület ardekképesportját. Az ifjusági önképzőkör albumot nyújtott át szeretett tanárának.

— **Doktorrá avatás.** Ma délelőtt avatták fel Gombos Ferencz Albin brassói áll. főreáliskolai tanárt, bölcsészeti doktorrá. Gombos a mult évben végezte az egyetemet s most nemcsak a szakvizsgát tette le kitűnő eredménnyel, de a szigorú vizsgálatot is summa cum laude állotta ki.

— **Az E. K. E. Kárpát-muzeuma** érdekében a vallás- és közoktatásügyi miniszter köriratot intézett az erdélyi tanárokhoz és tanítókhöz, melyben felhívta őket, hogy az E. K. E.-t támogassák.

— **Arany gombok.** Két arany ingomb van a kolozsvári rendőrségnél letéve. A gombok igazolt tulajdonosát kutatja a rendőrség.

— **Az E. K. E. képes levelezőlapjai** már forgalomba jöttek. Kolozsvárt főeljárásító Gibbon-féle könyvkereskedő czég. Az E. K. E. képeslevelezőlapjai iránt a vidék is érdeklődik. Megrendelések már több helyről jöttek. A nagy közönség figyelmét felhívjuk a jétékonyozott is szolgáló levelezőlapokra.

— **Munkácsy Mihály állapota.** Munkácsy Mihályon már ezelőtt 17 esztendővel mutatkoztak mai betegségének szomorú tünetei. 1882. november havában a Wiener Allgemeine Zeitung a következő megdöbbentő hírt közli: Mint Párisból jelentik, Munkácsy Mihály festő egészségi állapota nagyon aggodalmas. Házi orvosa és barátai hátergincssorvadás kitérésétől tartanak. Különben még van remény, hogy ezt a betegséget meg fogják akadályozhatni. A mester erős és szívós szervezetevel másfél évtizeden keresztül diadalmaskodott e baj első tünetein. Azonban, úgy látszik, a szervezet ellen álló képessége hanyatlott.

— **Kómálban egy szőlő azonnal** kiadó. Értekezhetni az „Ellenzék” szerkesztőségében.

Jótekonyság.

— **A rongyos egyet** részére a kolozsvári iparosok hitelszövetkezete 25 forintot adományozott, melyet e helyen is halás közönségünknek nyilváníttuk.

A rongyos egyet nevében: Baró Bánffy Zoltánné Elek Gyula elnök. titkár.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításait és sürgöny-leveleit.)

Kormányválság.

Bukarest, április 14.

Egybehangzó hírek szerint a király csak Catargiu temetése után fog a kabinet újjaalakítása ügyében határozni. A lemondott miniszterelnököknek, Sturdzának arra irányuló kísérlete, hogy az összes liberális pártnyalakatok koncentrálja — megghiúsult.

Aurelianu minden tehetségét kifejti, hogy pártthiveit egyesítse és azon nézetének adott kifejezést, hogy az összes liberálisokat Bukarestben egy nagy pártterkeztelre kellene összehívni, másfelől azonban a konzervatívok és junimisták között nagy az elvitérés.

Várkonyi pöre.

Nyiregyháza, ápr. 14.

Ma folytatták Várkonyi ügyének tárgyalását. Várkonyi következetesen tagad. A tanúk ellene vallanak s nagyon el vannak keseredve, mert belájják, hogy Várkonyi képtelen ígéreteivel rászedte őket. A köznép maga is örülni fog, ha elítélik a lázítót.

A belga—magyar bank.

Budapest, ápril 15.

Brüsszelből távirják a „Budapesti Tudósító”-nak:

A belga—magyar bank tegnap tartotta meg itt alakuló ülését. Több magyar főiri család tagja egyesül benne gazdag belga és angol pénzemberek hatalmas csoportjával. A közgyűlés elnökül egyhangulag Károlyi Imre gróft választotta meg, aki beközönszönt beszédeben általános tetszés között az új belga—magyar pénzügyi kapocs állandó fenntartását és fejlődését hangsúlyozta. Alelnökké megválasztott Baelde Jenő, az igazgatóság tagjaivá belga részről: Beckmann báró, Beyens báró, Van der Eckhoudt, Joubotte Jenő és Baeyens Marcel; magyar részről: gr. Esterházy Mihály, Vay Dénes báró, Csáky Jenő gróf és Desseffy Arisztid; a felügyelő bizottságba Széchenyi Aladár grófot és Melcer Gézát, a végrehajtó bizottság elnökévé pedig Riche Restiaut választották meg. Az alakuló ülést fényes bankett követte.

Kongresszus.

Budapest, ápril. 15.

A nemzetközi gyermekvédő-kongresszus igazgatósága Katona Béla dr. elnöklele alatt tegnap tartott ülésén a szakosztályok jelentést tettek az előmunkálatokról. Előadás tartására

a hazai nevesebb emberbarátokon kívül az orvosi és jogi szakosztálynak olasz, francia, német és angol előadói is jelentkeztek. A francia „Société internationale pour l'étude des questions d'Assistance” hivatalosan is értesítette az előkészítő bizottságot, hogy a kongresszuson részt vesz és a tervezett kiállítás számára is megküldi kiadványait. A kongresszus céljaira újabb adakoztak: Schlauch Lőrincz dr. bibornok 50 forintot, Trencsénvármegye 25 frtot, Mosonmegye 5 frtot, Hontmegye 5 frtot, Szent-Endre város 5 frtot, Debreczen 5 frtot, Selmeczbánya 5 frtot és Kecskemét 20 frtot.

Országgyűlés.

Budapest, április 15.

A képviselőház mai ülésén a kérvényekkel sommásan végeztek.

Ez ellen felszólalt Madarász apó. Molnár János szintén.

Rakovszky a földadó leszállítása és a tőzsde adó ügyében kötelező ígéretet kért a minisztertől.

Lukács miniszter hosszabban felelt. Kijelenti, hogy ő a fősúlyt a földadó arányos megosztására fekteti.

A tőzsde adóról 2—3 hét múlva javaslatot fog beterjeszteni.

Szell miniszterelnök indítványozta, hogy a házszabályrevizió-bizottság ápr. 21 tagból s kedden válasszák meg.

Elfogadták.

Dreyfus öngyilkos akar lenni.

Páris, ápr. 15.

Dreyfus azt írta feleségének, hogy megakarja magát ölni.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYAR MICHÁLY.

NYILTÉR.

Az UJVILÁG éttermében holnap vasárnap, ápril 16-án

elite katona Hangverseny

a cs. kir. 51. gyalogezred zenekara által.

Szíves pártfogást kér

Pferschy Ferencz

vendéglős.

Van szerencsém a nagydémü közönség becses tudására hozni, hogy Wesselenyi Miklós utczában levő

Központi Bodegát

ujjonnan berendezve és megnagyobbítva **Főtér 18. szám alá helyeztem át.**

Friss prágai sonka, hideg husok, sajtok, halak, konzervák s egyéb delicates ételek legnagyobb választékban, jutányos áron kaphatók.

Frissen töltött Dreher palacszkör, továbbá asztali és csemege borok, konyak, likör és mindenféle finom szeszes italok üvegenkénti és poharankénti árálása.

Tisztán kezelt valódi borok utczára kihordva literenként 40 és 50 kr. 5 liter megrendelésnél házhoz szállítva.

Számos pártfogásért esd

(1—2)

TOMA PÉTER

a „Központi Bodegá” tulajdonosa.

!!! 10 forint napi kereset !!!

Tisztossges egyének, kik egy új, könnyen bevezethető czikk eladásával foglalkozni akarnak, forduljanak személyesen vagy levélileg az „Aeol” erdélyrészi rak-tárhoz Kolozsvár, Főtér 34. sz.

Felhívom a n. é. hölgyközönség szíves figyelmét külföldről érkezett dussválasztékú különleges áruim megtekintésére, nevezetesen: párizsi modellé kalapok, angol napernyők és több fel nemsorolt női pipere áruk.

Szíves látogatásukat kérve, vagyok teljes tisztelettel

2—4

Jeszenszky Ferencz.

Fontos tudni!

A n. é. közönségnek, hogy a tavaszi és nyári áru ujdonságok megérkeztek. Különösen női, férfi és gyermek-czipők, férfi és fiu-kalapok, ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, keztük, nap- és esőernyők, harisnyák, dug és választékban, mérsékelt, szabbott árak.

SIPOS TESTVÉREK,

czipő, kalap és férfi-divatáru raktára.

Kolozsvárt, Belmagyar u. 3. sz.

(3—9)

Kolozsvármegye és Kolozsvár sz. kir. város főispánjájól.

378—1899.

337. 1—3.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatokra bízott Kolozsvár szab. kir. város törvényhatóságánál végkielégítés folytán megüresült II. od osztályú irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom ennél f. gya mindazokat, a kik ezen évi 500 frt fizetés és 120 frt lakbérrel javadalmazott s választás útján betöltendő állást elnyerici óhajtik, hogy az 1898 évi I. t. cz. 19. §-ában előírt minősítést, valamint addig szóló irnoki igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérelmeket hozzák **1899. május 1-től 1901 október 1-ig** terjedő időre beérkezni, s a végből szóbeli és írásbeli versenytárgyalást tart **évi 20-án d. e. 10 órakor** a város ház nyújtalmában.

Kolozsvárt, 1899. április 10-én.

Gr. Beldi S. J.
f. ispán.

11187—1899. ta.

338. 1—2.

Hirdetmény.

Kolozsvár szab. kir. város a nagy-utcai vámbáchan levő bothe yiséget, a hozzátartozó két szobával, konyhával és mellékhelyiségeivel 1899. május 1-től 1901 október 1-ig terjedő időre bérebe adja, s a végből szóbeli és írásbeli versenytárgyalást tart **évi 20-án d. e. 10 órakor** a város ház nyújtalmában.

Az írásbeli ajánlatok a szóbeli tárgyalás megkezdése előtt az árverés előtti bizottsághoz nyújtandók be. Kiküldési ár 450 frt, melynek 10%-át az árverezési szándékozók a versenytárgyalást tartó bizottsághoz letenni tartoznak.

A szóbeli főtételék Fekete Nagy Béla tiszteletes ur irodájában (Város-ház 7 sz.) megtekinthetők.

Kolozsvár szab. kir. város Tanácsának 1899. évi április hó 12-én tartott üléséből.

Szvaesina Géza
polgármester.

A jegenyei fürdőbe vendéglős kerestetik!

A jegenyei fürdő vendéglője egy arra alkalmas vendéglősnek, az ideai fürdő időnyre kiadatik a következő feltételek mellett:

A vállalkozó a vendéglőt a konyhára szükségeltető tüzelő anyaggal 16 ürköbméter búkk hasáb tűzfával ingyen kapja.

Köteles lesz azonban a vállalkozó a fürdői szolgáltatásban álló két egyének egy nőnek és egy férfinak két óra kosztot adni.

Az ételek és italok ára az igazgatóság közbejöttével állapíttatik meg.

A vállalkozó mérhe'i saját italait, de azo' csak természetes tiszta élvezhető bor, sör stb. lehetnek.

Ha pedig a fürdőigazgatóság adja a bort, bizonyos száza-lék engedélyeztetik.

A konyha felszerelés és más használatra átadott egyéb tárgyakért 150 frtnyi biztosíték követeltetik.

Bővebb felvilágosítást a fürdőigazgatóság ad Jegenye köz-ségében.

339. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré teszi alólirt igazgatóság, hogy a kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Zálogosztályánál elzálogosított és **1898. évi November hó végéig** lejárt és még ki nem váltott tárgyak az I. II. osztályból nyílt árverésen elfog-nak adni és pedig az I. osztályú tárgyak, u. m. ruhaneműk, há-zieszközök, árak stb. árverése lesz

folyó évi Május 8.

A II. osztályú tárgyak u. m. arany-, ezüst-neműk, ékszerek stb. árverése lesz

folyó évi Május 15.

Az árverések az intézet helyiségében mindig délután 3 óra-kor kezdődnek.

A zálogtárgy tulajdonosa fel van jogosítva az eladásra ki-tett tárgyat az árverés kezdete előtt még kiváltani, a már el-adott tárgyakból a bejött többlet őt illeti.

A vevő tartozik a vételért rögtön lefizetni és a tárgyat elvitetni.

Kolozsvárt, 1899. Ápril 15.

340. **Takarékpénztár és Hitelbank igazgatósága.**

MOSKOVITS ADOLF és FIAI

nagyváradia Adria lisztraktár, Belközép-utca 19. legjobb hírnévnek öre dő örölményeit következő árakban jegyezi:

A B, C Dara	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
Szilárdian	Dereze	Korpa	Arpadara	Teng. I szt																																															
I r. 11. II. r. 10.	4-40	4-20	5-70	6.-																																															

A n. é. közönség pár-fogását kéri

341.1—0 **Moskovits Adolf és fiai.**
5 kilogram liszt vételnél ingyen élesztő.

Irodámba gyakorlott

Ügyvédjelöltet

keresek havi 50—60 forint fizetés és szokásos kiküldetési díjak mellett.

Büfépés: május 1-én.

330 3—3

Dr. Bartha Imre
ügyvéd Kovásznán.

Két női igen diszes minta-kerékpár szerencsétlenség folytán igen olcsón eladó!

Bővebb felvilágosítást a kiadó-hivatal ad.
320. 3—3.

ÚJ SZABÓ ÜZLET!!!

Van szerencsém a n. érd. közönségnek becses tudomására hozni, hogy **Sétator utca 2. szám alatt**

férfi-szabó üzletet

nyitottam és ugyanott bel- és külföldi szövetekből minden időnyre dusan berendezett raktárt tartok.

Megrendeléseket gyorsan, pontosan és jutányosan eszközök. Javításokat elvállalok.

A nagy érd. helybeli és vidéki közönség becses pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

Moldován Miklós
férfi szabó.

334 3—10.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tudatni, hogy raktáromban

I. rendű bükk és szép vastag hántott

Tűzifa

kaptható úgy kecsi, mint öl számra.

1 kecsi jó száraz bükkfa haza szállítva **50 frt.**

1 kecsi jó száraz I. rendű bükkfa haza szállítva **58 frt.**

4 köbméter száraz bükkfa haza szállítva **8 frt 50 kr.**

4 köbméter száraz I. Bükkfa haza szállítva **11 frt 50 kr.**

4 köbméter száraz hántott fa haza szállítva **11 frt.**

Megrendelhető (Belhid) Wesselenyi Miklós utca 14. Hazám kávéház udv és Kajántó-utca 41. **Telefon 315.** 163 9—9.

Ugy a mennyiségért, mint a minőségért felelősséget vállalok

Fisch Géza.

ÚJ CZÉGI!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy

BAGOSI FERENCZ

képesített kőműves mester és

CSEH ANDRÁS

képesített ácsmester

mit törvényesen bejegyzett cég egy új

építési és vállalkozói üzletet

nyitottunk.

Elvállalunk a s akmánkba vágó minden kisebb és nagyobb építésekét, valamint átalakításokat és javításokat úgy helyben mint vidéken pontosan és szakszerűen elkészíteni.

Kérjük a nagyérdemű közönség becses pártfogását annál inkább is, miután szakképzettségünk Kolozsvárt — tekintetes Endrassor Benedek építész úrnál szereztük és több éven keresztül mint főpallérok működöttünk; és ezen idő alatt több magán és megyei munkát végeztünk, ugyanint: a kolozsvári megye ház építésénél mint kőműves és ác főpallérok együttesen működöttünk és az újabban épült honvéd laktanya építésénél mint kőműves főpallér és ác alpallér működöttünk, továbbá a ngos Péterfi Zsigmond ur nyaralójánál, B Bak Lajosné bérházánál mint kőműves főfelügyelő és ác főpallér működöttünk. — S a je en időkben én Bagosi Ferencz, a Dézi r. kath. egyház bérházánál, — S a je en időkben Reményik Károly építész mérnök ur által építetett — mint építészvezető voltam alkalmazva; és C s e h András a kolozsvári róm. kath. egyház újonnan épült bérházánál, a mely Hausmann Sándor budapesti építész ur által építetett mint ác főpallér működött.

Es ezen idő alatt szerzett tapasztalatainkkal és teljes szakképzettségünkkel vagyunk bátrak a nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri s mint új kezdők magunkat becses figyelembe ajánlani.

Szíves megrendeléseiket várva maradunk a nagyérdemű közönségnek a legaláztosabb szolgáló

Bagosi Ferencz és Cseh András
építési vállalkozók.

Építési iroda és ácsstélpünk külközép utca 3a. szám, B. Bánfi Ernő kert a dohányraktár mellett. 224.10—10.

Bel és külföldi újdonságok!

Bittó Rezső Kolozsvárt.

A nagyérdemű uri közönség szives figyelmébe!

Főtér II. száma alatt levő férfi díyat raktáromban a hazai és külföldi gyártmányoknak valódi és legjavatosabb készítményei a tavaszi időnyre megérkeztek

Nagy választék és mérsékelt árakban!

Elegáns kivitelű és legújabb állású kemény- és lágy kalapok. Legjobb minőségű fehér és színes zephyr ingek, Tourista ingek. Bicykli kellek nagy választékban! Legjavatosabb nyakkendők — gallér és kiegészítők. Legjobb szabású alsó nadrágok és harisnyák

Valódi angol végigvarrott cipők!

Nagy előnyben ajánlom vevőközönségemet, a midőn egy újonnan beszerezett Conformateur (kalapformáló) berendezést rendel-kezésre, melyen minden kemény kalapnak a fejjállása által megkí-vánt formát lehet megadni, miáltal a fej kalapszorítás, vagy nyom-mástól teljesen meg van kímélve.

Továbbá zsebkendők, Illatszerek, Gummi köpenyek mérték után, Piledek, étábotok, esernyők finom és izléses kivitelben. Újdonság! Viharerős lágy kalapok. Újdonság darabja 2 forint 50—3 frt. 328 3—X.

Kalap Conformateur (Kalap formáló gép)!

Ny. Magyar Mihály üzletében Kolozsvárt.

Kolozsvári közuti vasut részvénytársaság.

H i r d e t m é n y.

A kolozsvári közuti vasut részvénytársaság t. cz. r. részvényesei az **1899. április hó 29-én délelőtt 11 órakor** a társaság hivatalos helységeiben (Ucio u. 8. szám) tartandó

V. rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívtnak.

Napirend:

- 1) az igazgatóság és a felügyelő bizottság évi jelentéseinek be-mutatása.
 - 2) az 1898 üzletév zárszámadásának megvizsgálása és a mérleg megállapítása
 - 3) az igazgatóság és felügyelő bizottságnak adandó felmentés iránti határozathozatal.
 - 4) Igazgatósági tagok és felügyelő bizottság választása.
 - 5) A felügyelő bizottság tiszteletdíjának megállapítása.
- A részvények letételek f. évi április hó 26-ig a társulati pénz-tárnál Kolozsvárt és Részvénytársaság villamos és közlekedési vállala-tok számára* Budapestben (V. Nador-utca 9. sz.)

342. 1—1.

Az igazgatóság.

ALAPITTATOTT 1873.

Ajánlom szabadalmazott

jég-hűtőimot,

melyek igen takarékos

jég-medencézével

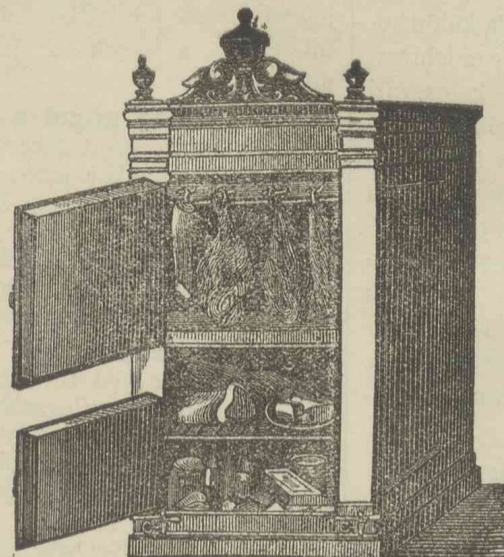
vannak felszerelve. Hentes tülekek, tej elarusítók és privát-házaknak raktáron áll 10 ftről 200 forintig szolid kivitelben. 169. 9—10

Kiváló tisztelettel

Seemann J.

lakatos, tizedes mérleg, jég-hűtő és fuvó készítő.

Kiváratra árjegyzék ingyen küldetik.

Bernstein padló-fénymáz, Pillanat padló-fénymáz, Email Glasur fehér és színes, fest és fényez egyhuzamban.

A MARX LAJOS Bécs, Mainz és Szentpétervár fény- és festékgyárából.

Gyorsan száradó, tartós és mindenivel kezelhető fénymáz padlók, konyhabutorok és bármilyen fa, vas vagy bádog házi eszközökre.

Kitűnő mosható festék falra, konyhai öbítő helyeken.

Raktára Gergely Ferencz, Biasini Sándor és ifj. Pere Istvánnál.

255. 3—12.

Korán érő magvak

későn is vethetők

Duppai bőtermő zab

Aczélos tavasz buza

Törpa, fehér bokorbab,

Székely tengeri

Alesuthi piros apró tengeri, valamennyi különösen

korán érő termény

Prairie királyné tengeri — szeptemberben érik

hozama a legnagyobb.

Mindezek 50 kilón f lüli mennyiségben nagyban is kaphatók:

Gróf Teleki Arvéd

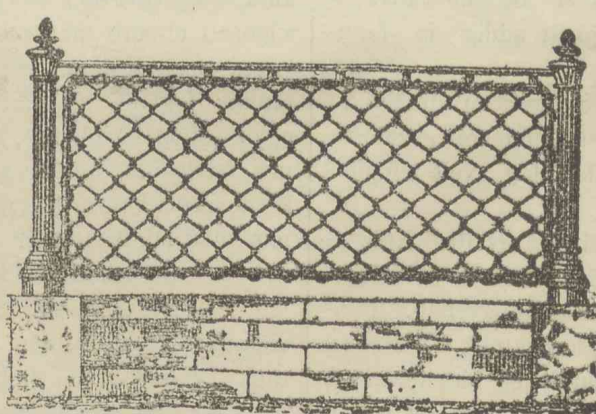
drassói uradalmában u. p.: **Koncza.**

Az 1896-iki országos kiállítás alkalmával kitüntetve

LÉBER GYULA

első erd. sodronyszövet-fonat és szita-áru gyára.

Kolozsvárt, Torda-utca.

Ajánlom minden e-zakmába vágó munkáit. Ugyanint kertek, erdők, vadaskertek, szállók, sírhelyek stb. beke-reltetéséhez való gép-fonásait; pinzoz, padlás, felső vilá-gosságú magtár és éléskamra ablakok rostélyzatát major-sági udvarok sod-rony-fonattal való

bevenését, áthányó rosták, szén, koks, kavics, föld és porond válogatá-hoz; szikra fogó cséplő- és egyéb gépekhez, sodrony ágybetétek (matracok.)

Nemkülönbön zöldre festett légy-szövet, szelelő rosták, Backer-féle rosták és egyébféle használatra vas, réz és cín-szövetek Kruppa sognony-szegélyzetek különféle mintákban; fakere be foglalt rosták, léher-szíták és szíták különféle szelvényekre igen erősen készítették és gyári árak sze-rint számíttatnak. Aczél tuskés sodrony kertek, erdők stb. bevonásához jutányos ártért fel is huzatik.

— RÉPES ÁRJEJYZÉKKEL BÉRMENYVE SZOLGÁLOK. —
300. 6—20.

Kiváló tisztelettel:

LÉBER GYULA.